

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o prihodnosti politike severne dimenzije

(2006/C 309/19)

V zvezi z dejavnostmi prihodnjega finskega predsedstva Evropski uniji je 17. novembra 2005 gospod Mari Kiviniemi, finski minister za zunanjo trgovino in razvoj, z dopisom zaprosil Evropski ekonomsko-socialni odbor za pripravo mnenja o *prihodnosti politike severne dimenzije*.

Strokovna skupina za zunanje odnose, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 1. junija 2006. Poročevalec je bil g. Hamro-Drotz.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 428. plenarnem zasedanju 5. in 6. julija 2006 (seja z dne 5. julija 2006) s 162 glasovi za, brez glasov proti in 5 vzdržanimi glasovi.

Povzetek

- Ministri držav severne dimenzije (EU, Islandija, Norveška, Rusija) so na svojem srečanju novembra 2005 sprejeli smernice za nadaljevanje politike severne dimenzije, ki bodo podlaga za oblikovanje skupne politike za obdobje od leta 2007 naprej.
- Finska, ki bo predsedovala EU v drugi polovici leta 2006, je zaprosila EESO za pripravo raziskovalnega mnenja o načinih, kako bi lahko okrepili politiko severne dimenzije in izboljšali sodelovanje civilne družbe pri tej politiki.
- EESO podpira smernice in Finsko poziva, da si kot država, ki bo predsedovala EU, prizadeva za doseganje te nove politike.
- EESO predlaga naslednja prednostna področja:
 - obstoječe projekte sodelovanja v okoljskem sektorju in sektorju javnega zdravja;
 - infrastrukturo, promet in logistiko;
 - energijo in z njo povezana vprašanja varnosti;
 - krepitev civilne družbe in mrež sodelovanja civilne družbe ter izboljšanje obveščanja javnosti;
- glede na prejšnjo točko je treba pozornost posvetiti potrebi po ustanavljanju konstruktivnih in odprtih odnosov s civilno družbo v Rusiji ter vzpostavljanju učinkovitega socialnega dialoga. Poleg tega je treba podpreti čezmejne mreže civilne družbe in pospešiti prizadevanja pri javnem obveščanju;
- EESO poudarja potrebo po zadostnih finančnih sredstvih za projekte severne dimenzije in ustreznem postopku izvajanja projektov, ki bi bil jasan, hiter in enostaven;
- EESO predlaga, da se uvedejo okrepljeni, skupni mehanizmi za upravljanje severne dimenzije in da se sprejme odločitev

glede vprašanja, kje bo operativno središče. Poleg tega predlaga, da naj obstoječi regionalni organi prevzamejo vlogo naravnega izhodišča za upravljanje severne dimenzije;

- EESO predlaga, da naj civilna družba pri formalnih mehanizmih za upravljanje severne dimenzije sodeluje v posvetovalni vlogi v skladu z Barcelonskim procesom za Sredozemlje. EESO je pripravljen pri tem dejavno sodelovati.

1. Ozadje

Ministri držav članic in partnerskih držav severne dimenzije (Islandija, Norveška, Rusija) so se srečali novembra 2005 in se dogovorili o novih smernicah za prihodnost severne dimenzije od leta 2007 naprej (*Smernice za pripravo politične deklaracije in okvirnega političnega dokumenta*)⁽¹⁾.

Članice severne dimenzije so ustanovile skupni organizacijski odbor za pripravo dela v skladu s temi smernicami. Jeseni 2006 bodo udeležene strani odločale o nadaljevanju severne dimenzije na podlagi tega dela.

Glede na to, da je Finska naslednja država, ki bo predsedovala EU v drugi polovici leta 2006, je novembra 2005 zaprosila EESO (ob sklicevanju na prejšnje prispevke o politiki severne dimenzije), da pripravi raziskovalno mnenje o prihodnosti te politike. Zahtevala je, da mnenje predstavi stališča in priporočila, zlasti v zvezi z načinom, kako naj se ta politika okrepi po začetku leta 2007 in kako naj se izboljša vključevanje civilne družbe v to politiko in njeno izvajanje.

Krajše uvodne informacije o severni dimenziji in prejšnjih prispevkih EESO so navedene v Prilogi.

⁽¹⁾ http://europa.eu.int/comm/external_relations/north_dim/doc/guidelines05.pdf.

2. Priporočila EESO v zvezi z razvojem severne dimenzije

EESO je julija 2005 izdal mnenje o razvoju odnosov med EU in Rusijo ⁽²⁾ ter septembra 2005 mnenje o prihodnosti severne dimenzije Evropske unije ⁽³⁾. Sklepi in priporočila, predstavljena v teh dokumentih, so še vedno aktualna in relevantna, čeprav jih tukaj ne ponavljamo. To mnenje je dodatek k zgoraj navedenim mnenjem. Na njih se bomo sklicevali tudi takrat, ko bodo priporočila iz tega mnenja predstavljena članicam severne dimenzije.

EESO je v okviru pripravljalnega dela za to mnenje obiskal Sankt Peterburg, da bi ugotovil dejstva in se seznanil s stališči lokalnih interesnih skupin o prihodnosti severne dimenzije. Z islandskimi in norveškimi interesnimi skupinami so bila opravljena posvetovanja v okviru stikov EESO z EGP.

2.1 EESO podpira regionalno sodelovanje, ki bi bilo v skladu s skupno politiko severne dimenzije na visoki ravni, pri kateri bi sodelovali EU, Norveška, Islandija in Rusija

Severna Evropa ima vedno večji pomen na evropski in svetovni ravni, na primer zaradi svojih energetskih virov ter okoljske in podnebne politične problematike. Severna Evropa potrebuje tesno večstransko regionalno sodelovanje, ki bi vključevalo tudi države te regije, ki niso članice EU. To sodelovanje dopolnjujejo dvostranski odnosi med državami v regiji in odnosi EU z državami nečlanicami. Regionalno sodelovanje lahko pomaga pri krepitvi stabilnosti, gospodarske rasti, blaginje ter trajnostnega razvoja v regiji in celotni Evropi.

Ni dvoma, da potrebuje severna dimenzija večjo prepoznavnost v Evropski uniji in partnerskih državah. Oblikovati jo je treba v jasno strukturirano, prepoznavno politiko v institucijah EU (in EGP), nacionalnih vladah ter civilni družbi.

EESO zahteva, da Finska kot predsedujoča država EU posveti veliko pozornosti temu vprašanju ter da poskuša zagotoviti sprejetje jasnih odločitev in doseči oblikovanje politične volje za oblikovanje dinamične politike. Z novo širitvijo so se EU pridružile nove države članice, ki so dobrodošli novi vir za razvoj severne dimenzije. EESO odobrava tudi predlagane smernice, v skladu s katerimi bo severna dimenzija postala dolgoročna politika.

EESO podpira krepitev severne dimenzije kot skupne politike EU, Norveške, Islandije in Rusije. Ključni instrumenti sodelovanja, ki so že na voljo, morajo biti njena trdna podlaga: politika severne dimenzije bi morala oblikovati regionalno dimenzijo štirih skupnih območij med EU in Rusijo, vključno z Islandijo in Norveško, ki sodelujeta v tem novem splošnem okviru v skladu s Sporazumom EGP.

Na srečanju na vrhu EU in Rusije sta udeleženi strani izjavili, da premišljujeta o začetku pogajanj o novem sporazumu med

EU in Rusijo. To bi zagotovilo dodatne priložnosti za razvoj regionalnega in čezmejnega sodelovanja na osnovi dinamične politike severne dimenzije. Skupna politika severne dimenzije bi poleg tega zagotovila okvir za oblikovanje bolj domišljene strategije EU glede Baltskega morja, ki jo trenutno pripravlja Evropski parlament.

EESO z zadovoljstvom ugotavlja, da je Posvetovalni odbor EGP junija 2006 sprejel resolucijo in poročilo o *prihodnosti politike severne dimenzije*, ki sta bila pripravljena v tesnem sodelovanju z EESO med pripravo tega mnenja.

Zamisel o „skupni odgovornosti“ glede procesa severne dimenzije je bistvenega pomena in jo je treba poudariti na samem začetku. Države članice severne dimenzije izven EU bi morale imeti pomembno vlogo v tem procesu ter enakopravno sodelovati pri načrtovanju, izvajanju in spremljanju politike.

Zato so potrebni močni mehanizmi, vključno s stalnim upravnim odborom za severno dimenzijo in ustreznim številom podorganov, ki bi mu pomagali, ter učinkovitim organom, ki bi bil pristojen za operativne naloge. Članice bi se morale srečevati vsako leto, da bi spremljale in pripravljale smernice za izvajanje sodelovanja v severni dimenziji.

Ker gre pri dejavnostih severne dimenzije pogosto za lokalne pobude, je pomembno, da povezave med lokalnimi, podregionalnimi in nacionalnimi oblastmi ter regionalnimi organi sodelovanja delujejo učinkovito pri načrtovanju in izvajanju politike severne dimenzije.

2.2 Prednostna področja, ki jih priporoča EESO

EESO verjame, da bi dosedanje izkušnje pri sodelovanju na različnih prednostnih področjih severne dimenzije morale biti izhodišče prihodnje politike. Izhajati je treba iz pozitivnih praktičnih izkušenj, pridobljenih pri javnih in zasebnih partnerskih projektih.

2.2.1 Večje osredotočenje na obstoječe projekte sodelovanja v okoljskem sektorju in sektorju javnega zdravja

Glede sedanjega okoljskega sodelovanja v okviru severne dimenzije je treba najbolj poudariti zaustavitev onesnaževanja vode v Baltskem morju in Finskem zalivu, takojšnje ukrepanje za zmanjšanje nevarnosti onesnaževanja, ki ga povzročajo jedrski odpadki na polotoku Kola, ter podporo projektom čezmejnega sodelovanja na področju okolja v regiji Pskov.

Prednostna naloga sodelovanja na področju nacionalnega zdravstva je boj proti nalezljivim boleznim, zlasti virusu HIV in aidsu.

⁽²⁾ Mnenje EESO o odnosih med Evropsko unijo in Rusijo, UL C 294, 25. 11. 2005, str. 33.

⁽³⁾ Mnenje EESO o severni dimenziji in akcijskem načrtu, UL C 24, 31. 1. 2006, str. 34.

EESO poziva članice severne dimenzije, da nujno povečajo prizadevanja za ta prednostna področja v okviru obstoječih partnerskih projektov (NDEP: okoljsko partnerstvo severne dimenzije; projekt „Vodokanal“ v Sankt Peterburgu; NDPHS: partnerstvo severne dimenzije na področju javnega zdravstva in socialne blaginje). Sprejeti je treba odločne ukrepe za krepitev in širitev teh projektov ter zagotoviti, da se jim posveča več pozornosti v EU.

2.2.2 Razvoj regionalne infrastrukture, prometa in logistike je predpogoj za spodbujanje podjetništva, naložb in gospodarske rasti

Predpogoj za podjetništvo, naložbe in gospodarsko rast v severni dimenziji je učinkovit promet in logistični sistem. Zato je v okviru severne dimenzije potreben dialog o načinih izboljšanja prometa in logistike v regiji, da bi ustvarili učinkovite povezave, ki bi zadovoljile potrebe vedno večjega prometa blaga in potnikov v severni Evropi. Sprejeti je treba skupne ukrepe za izgradnjo kopenskih, morskih in zračnih poti ter za njihovo povezovanje čez državne meje. Posebno pozornost je treba posvetiti prometni varnosti (npr. na morju) in sodelovanju med mejnimi organi (carina, standardi, zdravstvene zahteve, vizumski postopki), da bi olajšali legalni prehod meje. V okviru severne dimenzije si je tudi treba prizadevati, da bi ugotovili učinkovite načine preprečevanja vseh vrst ilegalnih prehodov meja (vključno s trgovino z ljudmi, tihotapljenjem in nezakonitim priseljevanjem).

Pri izvajanju politike severne dimenzije je potreben novi javno-zasebni projekt sodelovanja na področju infrastrukture, prometa in logistike; EESO predlaga, da članice storijo vse, kar je v njihovi moči, za pripravo tega projekta.

2.2.3 Krepitev energetskega sodelovanja in varnosti

Širitev EU in mednarodni energetski trendi poudarjajo pomen večjega sodelovanja v severni Evropi na področju energije. EESO poziva k večjemu regionalnemu sodelovanju in dialogu med EU in Rusijo o energiji, da bi izboljšali energetske varnost in razpoložljivost. Priporoča tudi, da se partnerstvo severne dimenzije na področju energije določi v okviru nove politike severne dimenzije, ki se bo osredotočila na trajnostno uporabo obstoječih naravnih virov, energetske učinkovitost in obnovljive energetske vire ter na varnost in okoljske vidike prenosa energije.

Severna dimenzija je kot regija z velikimi energetskimi viri območje, ki ni pomembno samo za države na tem območju, ampak ima velik vpliv tudi na celotno EU. Glede na odločilno vlogo, ki bi jo lahko to območje imelo pri zagotavljanju varne oskrbe EU z nafto in plinom, bi morale biti za to območje zainteresirane vse države članice EU. Večje osredotočenje na severno Evropo na področju nove energetske politike za

Evropo kaže na pomen nove politike severne dimenzije. Tudi Komisija v svoji novi zeleni knjigi o energiji ⁽⁴⁾ posebej omenja Rusijo in Norveško kot pomembna partnerja v novi usklajeni zunanji energetske politiki EU.

Severna dimenzija je pomembna sestavina uravnoteženega razvoja evropske energetske infrastrukture. Da bi zagotovili zadostno raven oskrbe z energijo v prihodnosti, bodo v regiji severne dimenzije potrebne precej obsežne naložbe v infrastrukturo za prenos energije in izkoriščanje virov plina na tem območju. Večje naložbe pomenijo gospodarsko rast, vključno z več delovnimi mesti in višjo ravnijo gospodarskih dejavnosti, ki niso neposredno povezane z izkoriščanjem morskih virov. Vendar pa je pomembno, da izkoriščanje (zlasti izkoriščanje obsežnih virov nafte in plina) temelji na trajnostnem razvoju, najvišjih okoljskih standardih in spoštovanju želja ljudi, ki tam živijo.

Potreben je usklajen sistem spremljanja morskih ekosistemov na severu, ki bi moral biti sestavni del čezmejnega sodelovanja v severni dimenziji. Pomembno je, da gre izkoriščanje virov plina in nafte z roko v roki z uspešno ribiško industrijo in zdravim morskim okoljem. Zagotoviti je treba najvišje možne ravni varnosti za pomorski prevoz nafte in plina v regiji severne dimenzije; ta potreba se bo večala z rastjo prevoza tekočega naravnega plina v prihodnosti.

Predlog, ki ga je pripravila norveška vlada marca 2006, za novi in bolj usklajeni sistem spremljanja morskih ekosistemov je zato treba pozdraviti. Poleg tega EESO z zadovoljstvom ugotavlja, da je Skupni parlamentarni odbor EGP maja 2006 sprejel resolucijo z naslovom „Evropski visoki sever: energetska in okoljska vprašanja“, katere sklepi so v skladu s stališči iz tega mnenja.

EESO želi poudariti, da mora sodelovanje na področju energije na območju severne dimenzije upoštevati tudi prenos energije v Finskem zalivu in Baltiku, ki se zelo hitro povečuje, zlasti glede organizacije in varnosti prometa ter čim večjega zmanjševanja okoljske škode.

2.2.4 Osredotočenje prizadevanj na civilno družbo in mreže sodelovanja ter obveščanje javnosti

2.2.4.1 Krepitev civilne družbe, skupnih demokratičnih vrednot, človekovih pravic in odprtega družbenega dialoga

Predpogoj za uspešno sodelovanje med partnerji severne dimenzije je spoštovanje skupnih vrednot v vsaki državi severne dimenzije. Demokratični pluralizem, dejavna civilna družba, odprti družbeni dialog in delujoče tržno gospodarstvo se medsebojno dopolnjujejo. Odločno si je treba prizadevati za spodbujanje teh vidikov, zlasti v Rusiji, kjer je potrebno aktivno sodelovanje civilne družbe in demokratičnih institucij.

⁽⁴⁾ Zelena knjiga Komisije o evropski strategiji trajnostne, konkurenčne in varne energije, 8. marec 2006.

EESO je v svojem mnenju o odnosih med EU in Rusijo, izdanem julija 2005, v zvezi s tem pomembnim vprašanjem resno opozoril na prevladujoče razmere v Rusiji. Odbor ugotavlja, da nove zakonsko urejene organizacije civilne družbe očitno povzročajo dodatno poslabšanje teh razmer. To je treba popraviti v prihodnji uporabi zakonodaje. Ko ruske oblasti začnejo na verodostojen način oblikovati politike in prakse, katerih cilji bodo konstruktivni in odprti odnosi z akterji civilne družbe, se bo verjetno pojavila tudi podpora tesnemu sodelovanju z Rusijo. Med drugim bi bilo pomembno, da se Civilna zbornica, ustanovljena v Rusiji, razvije v verodostojen instrument krepitve učinkovitega družbenega dialoga. Prizadevanja za povečanje možnosti za delovanje akterjev civilne družbe v Rusiji je treba podpreti tudi zaradi izboljšanja njihove sposobnosti za sodelovanje v konstruktivnem dialogu.

V zvezi s to problematiko si je treba prizadevati tudi za iskanje poti naprej v okviru regionalnega sodelovanja v severni dimenziji, v kateri sodeluje tudi Rusija.

2.2.4.2 Spodbujanje čezmejnih mrež za sodelovanje civilne družbe

Prizadevati si je treba tudi za ustvarjanje učinkovitega in odprtega čezmejnega dialoga, da bi spodbudili napredek na področjih, navedenih v prejšnji točki. Akterji civilne družbe imajo pri tem ključno odgovornost in vlogo, pomembno pa je, da skupine civilne družbe same predstavljajo pobude za krepitev odnosov in sodelovanja na področjih, na katerih delujejo. Poudariti je treba, da „skupna odgovornost“ severne dimenzije ni vprašanje, ki zadeva samo vlade, ampak se nanaša tudi na civilno družbo in akterje civilne družbe v državah severne dimenzije. Učinkovito izvajanje politike severne dimenzije se lahko doseže le, če so akterji civilne družbe v ta proces dejavno vključeni.

V okviru politike severne dimenzije je treba odločno delovati pri ustanavljanju mrež, vzpostavitvi dialoga in sodelovanja akterjev civilne družbe v različnih državah severne dimenzije in podregijah, kot je na primer severozahodna Rusija. Prednostna naloga politike mora biti čezmejno neposredno sodelovanje med ljudmi. Spodbujati je treba mobilnost, razvoj človeških virov, izmenjavo izkušenj, znanja in informacij ter medsebojno priznavanje diplom. Čezmejno sodelovanje bi moralo zajemati vse interesne skupine, vključno s podjetniki, MSP in drugimi podjetji, zaposlenimi, mladimi ljudmi in študenti, ženskami, znanstveniki in kulturnimi krogi, pripadniki manjšin, skupinami za varovanje okolja, kmetijskimi in gozdarskimi krogi ter potrošniki. Čezmejne dejavnosti je treba usmeriti na spodbujanje praktičnih projektov in predlogov za skupne projekte, ki vključujejo interesne skupine civilne družbe. Obstajati morajo enostavni postopki, ki bi spodbujali akterje k pripravi predlogov za skupne projekte v okviru severne dimenzije.

Oblikovanje učinkovitih tristranskih odnosov in trgov dela v vseh delih območja severne dimenzije bi moralo biti naravnano na ustvarjanje ravnotežja med pošteno konkurenco med

podjetji in spodobnimi delovnimi razmerami za delavce. Tristranski odnosi in trgi dela so dobro razviti že v več državah; tistim državam, kjer so manj razviti, je treba pomagati s ponujanjem ustreznega strokovnega znanja in sposobnosti. Politika severne dimenzije bi morala biti primeren okvirni instrument za začetek čezmejnih projektov na tem področju. Socialni partnerji v vsaki državi severne dimenzije bi si morali prizadevati za zagotovitev, da pobude in zakonodaja, ki so naravnane na gospodarske in socialne spremembe ter povečanje zaposlenosti, enakomerno upoštevajo njihove interese. Zaradi tega jih je treba vključiti v vse razprave, ki obravnavajo problematiko trga dela.

2.2.4.3 Povečanje prizadevanj pri obveščanju javnosti

Javna podoba severne dimenzije je zelo slaba. V vseh državah EU in v državah severne dimenzije, ki niso članice EU, se o njej zelo malo ve. Zaradi tega bi morale udeležene strani severne dimenzije znatno okrepiti ponudbo informacij in informacijske poti. Ustrezno obveščanje javnosti o severni dimenziji je bistvenega pomena, saj omogoča ustvarjanje večjega interesa za severno dimenzijo v okviru civilne družbe in spodbuja akterje civilne družbe, da sodelujejo v tem procesu in dajo svoj prispevek. Akterji civilne družbe bi morali sodelovati kot razširjevalci informacij v družbi, zato je treba sprejeti potrebne ukrepe za izobraževanje in usposabljanje.

Ni dvoma, da je v regiji severne dimenzije potrebno središče, ki bi skrbelo za zgoraj omenjene potrebe po obveščanju ter za praktično usklajevanje mrež, stikov in finančnih sredstev. Članice severne dimenzije bi morale sprejeti odločitev o ustanovitvi takega središča. EESO zaradi tega predlaga, da se urad Evropske komisije v Sankt Peterburgu, ki je bil pred kratkim zaprt, s tem namenom zopet odpre in da se mu dodelijo operativne naloge, glede katerih obstaja soglasje, da sodijo v okvir severne dimenzije. Proučiti je treba tudi možnost, da se te naloge zaupajo tajništvu enega od regionalnih organov iz točke 2.4.

2.2.5 Odnosom z Belorusijo je treba posvetiti pozornost

V razpravah o prihodnjem razvoju politike severne dimenzije je predlagana tudi takšna ali drugačna vključitev Belorusije. Zaradi sedanjih političnih razmer ni možnosti za uradno sodelovanje, čeprav je to upravičeno iz geografskih razlogov. Vendar EESO poudarja, da se zgoraj omenjena problematika, zlasti tista iz točke 2.2.4, nanaša tudi na Belorusijo.

Odbor meni, da je na to problematiko mogoče vplivati s spodbujanjem stikov med akterji civilne družbe in podobnimi akterji v Belorusiji. Odbor namerava nadaljevati utrjevanje teh stikov, zato predlaga, da se delovanje, ki je v skladu s tem, podpre v okviru severne dimenzije.

EESO pripravlja ločeno mnenje o odnosih med EU in Belorusijo.

2.3 Posvetovanje s civilno družbo je bistveni element mehanizma sodelovanja v okviru severne dimenzije — EESO je pripravljen prispevati svoje strokovno znanje in izkušnje

V okviru severne dimenzije je treba razviti učinkovit mehanizem posvetovanja, da bi lahko glavni akterji civilne družbe vplivali na izvajanje in spremljanje severne dimenzije s svojimi stališči, priporočili in strokovnimi izkušnjami.

EESO meni, da bi bila v tem primeru učinkovita rešitev letno srečanje interesnih skupin civilne družbe, ki bi bilo podobno srečanjem, ki že več let potekajo v okviru sredozemskega partnerstva. Izkušnje iz sodelovanja v Sredozemlju so zelo pozitivne, ravno tako izkušnje s posvetovalnim odborom v okviru sodelovanja EGP. Poleg tega bi bilo dobro ustanoviti posvetovalno telo civilne družbe, ki bi bilo podrejeno upravnemu odboru severne dimenzije, predlaganemu v točki 2.1.4, in ki bi redno sodelovalo pri spremljanju politike in pripravljalo letna srečanja.

S to ureditvijo bi lahko odgovorni za politiko severne dimenzije imeli korist od prispevkov predstavnikov civilne družbe za izvajanje severne dimenzije na gospodarskem in družbenem področju.

EESO je organiziral že dve konferenci, kjer so sodelovali predstavniki civilne družbe iz držav severne dimenzije. Z leti je Odbor okreplil stike z glavnimi predstavniki civilne družbe v vseh državah severne dimenzije, ki niso članice EU. Tako je zbral praktične izkušnje sodelovanja civilne družbe na tem območju, ki jih lahko takoj uporabi.

EESO je zato pripravljen za aktivno vlogo pri vključevanju predstavnikov civilne družbe v izvajanje prihodnje politike severne dimenzije. Odbor namerava ustanoviti posebno skupino za spremljanje in bo imel vodilno vlogo pri organiziranju letnih srečanj s predstavniki civilne družbe. Upoštevano bo tudi sedanje sodelovanje v okviru EGP. Namen srečanj bo priprava smernic za izvajanje politike severne dimenzije, zlasti na področjih iz točke 2.2.4, ki vplivajo na delovanje civilne družbe. Odbor predlaga, da se ta ureditev vključi v formalne mehanizme sodelovanja v severni dimenziji.

2.4 Regionalni organi — naravno izhodišče za upravljanje severne dimenzije

EESO podpira idejo, da bi imeli pri izvajanju politike severne dimenzije osrednjo vlogo že obstoječi mehanizmi za regionalno sodelovanje — zlasti Svet baltskih držav (CBSS — Council of Baltic Sea States), Svet Barentsove evro-arktične regije (BEAC — Barents-Arctic Council), Nordijski svet ministrov (NMC — Nordic Council of Ministers) in Svet za Arktiko. Sprejeti je treba ukrepe za spodbujanje koordinacije teh organov in teles in

njihovega sodelovanja ter sodelovanja med njimi in predlaganim upravnim odborom severne dimenzije iz točke 2.1, saj tvorijo naravno izhodišče za celotno upravljanje severne dimenzije.

Ta okvir bi dal predstavnikom civilne družbe dejansko priložnost za sodelovanje pri severni dimenziji s svojimi prispevki v okviru regionalnih mrež sodelovanja (npr. BASTUN za delojemalce, BAC za podjetja, BCCA za gospodarske zbornice in različni krogi nevladnih organizacij) in povezavami, ki so jih te mreže ustanovile z zgoraj imenovanimi organizacijami.

2.5 Določila za financiranje dejavnosti severne dimenzije morajo biti jasna

Prednostnim področjem bi morali dati konkretno obliko v okviru javno-zasebnih partnerstev severne dimenzije z jasno določenimi partnerji, programi, roki in proračuni.

Tudi če za določeno prednostno področje partnerji še niso pripravljeni za partnerski projekt, bi se morali, na primer, vsako leto dogovoriti o čim bolj specifičnih programih ukrepov ter njihovem izvajanju in financiranju.

Glede ukrepov, ki jih predlagajo akterji civilne družbe (glej točko 2.2.4), je treba nujno oblikovati postopek za financiranje manjših dejavnosti, ki bi temeljil na čim enostavnejšem postopku prijave. Potrebna bo tehnična pomoč, da bi zagotovili svetovanje in pomoč pri pisanju prošenj. Ravno tako mora biti postopek za obravnavo in odobritev predlogov projektov hiter in enostaven. EESO verjame, da bi lahko predstavniki civilne družbe delili odgovornost, ki je povezana z izvajanjem tega postopka.

Evropski instrument sosedstva in partnerstva (ENPI) bi moral biti glavni vir finančnih sredstev EU za dejavnosti severne dimenzije. Enak del delnic ENPI bi bilo treba določiti za projekte in dejavnosti severne dimenzije, ustrezna sredstva pa je treba zagotoviti tudi za njeno upravljanje.

Za regionalno in čezmejno sodelovanje na območju severne dimenzije so potrebna sredstva iz finančnih mehanizmov Rusije, Norveške in EGP. Tudi drugi mednarodni in nacionalni viri financiranja, ki se že uporabljajo za projekte severne dimenzije (EBRD, EIB, NIB itd.), bodo še naprej nujno potrebni, da bi zagotovili smiselno in uspešno izvajanje politike severne dimenzije v prihodnosti.

Obstaja potreba po učinkovitem širjenju razumljivih informacij znotraj civilne družbe o dostopnosti financiranja, virov financiranja in postopkov prijavljanja za sredstva za predloge projektov.

V Bruslju, 5. julija 2006

Predsednica

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Anne-Marie SIGMUND